

*Kezeim dolga helyett
szabad-e énekelni?*

Ez Ágh István költészetének egyik oldala. Tudja, hogy nem fejezte, mert nem fejezhette ki a falu igazi problémáit: „Ami elmúlt, nem elég, / hogy mindent megértsek”; de ugyanakkor, bár még csak futólag, érezhető a nagy szintézisre való igény, hogy költészetével falut, várost egységes látomásba fogjon: „Ami röptével minket összekötne, / hol az a szélvész, hol az a madár?”

Milyen a város, mely befogadta a „szökevényét”, illetve a „szökevények” hogyan találnak új hazát a városban? A „könynyelmű vers” vagányosan hetyke hangja mellett arra is van jel, hogy a beilleszkedés nem problémátlan. „Eljöttünk mindannyian /... A reménység telepén / lődörgünk szabadnapokon. / zsebünkben cirkuszjegyek, / szétmorzsolts számlák / görcsbegyűrt szerelmeslevél” — számol be a költő a magányosan csavargó szökevények nevében (*Szökevények*). S még maga is úgy látja a várost, ahogy a „szökevények” látják: kívülről. Következésképpen még nem válhatott igazán a város énekesévé sem.

Jószándékú és tehetséges próbálkozásai így egyelőre nem hozták meg az eredményt, a kitűzött cél elérését, hogy falut és várost egy látomásba fogjon, hogy — más szóval élve — egész társadalmunkat érintő problémákat vessen fel, s azokat korszerű módon énekelje meg.

Nem érthette ezt el a választott zsánerek miatt: versei szerkezetükben, szintak-

tikájukban még nem képesek arra, hogy a kort sokoldalúan tükröző, összetett gondolati tartalmakat hordozzanak; de nem érthette el azért sem, mert ars poeticája a kétségkívül szimpatikus, szép indulat mellett néha felületesnek mutatkozik:

*Van tintám, tollam, papírom,
van körülöttem világ.
Valamit írni kellene,
mindegy kicsodát.*

Mégha a vers, amelyből ezt a négy sort idéztük, magának az írás áhítatának, a fehér papír ünnepélyességének kifejezője is, akkor is bizonyos intellektuális igénytelenségre vall az ilyen költői magatartás, és Ágh István további fejlődésében komoly akadály lehet. Tehetsége pedig többre jogosítja. Hisz ha egyelőre csak egyfajta állapotot is tudnak maradéktalanul kifejezni képei, feledhetetlenek az ilyen sorok, melyekhez hasonlóak bőven fordulnak elő a kötetben:

*Kőszálak a verőfényben
sugárral fölbetűzött
ropogó zöld szél a pénzem
röpköd ujjaim között.*

Hogy ezen a kamaszos szemléleten és életérzésen túl meghódítsa a költészet igazi tartományait, s valóra váljanak reményei, a kétségkívül meglevő tehetség és szorgalom mellett kívánunk szerencsét neki, s azt, hogy bírja „csodálkozásával és indulattal.” (*Magvető Könyvkiadó, 1965.*)

KELEMEN JÁNOS

FIATAL MAGYAR ÍRÓK ELBESZÉLÉSEI OROSZ NYELVEN

A közelmúltban jelent meg a Szovjetunióban (a „*Molodaja Gvargyija*” kiadásában, 30 000 példányban) *Vesznyanka* címmel a fiatal magyar írók elbeszélésgyűjteménye.

A kötet anyaga — nagyon jó szerkesztői elgondolással — elsősorban az utóbbi években megjelent magyar antológiák, a *Visszhang* és az 1964-es *Körkép* novelláira épül. Baráth Lajos címadó írása, a *Tavaszká* mellett tartalmazza Galabárdi Zoltán: *Egy kis nótázás*, Galambos Lajos: *Tirpákok*, Gereblyes Endre: *Kilenc perc*, Kamondi László: *Szemérmes ateisták*, Kertész Ákos: *Fény a tetők alatt*, Lázár Ervin: *Sárga kapualj*, Mocsár Gábor: *Pirostövű nád*, Pintér Tamás: *Fekete és fehér*, Rákosi

Gergely: *Baljós csillagzat*, Szakonyi Károly: *Éjjeli műszak*, Fejes Endre: *Vonó Ignác*, Fülöp János: *Özvegyek*, Csontos Gábor: *Az úthenger lassan megy* és Sodor Antal: *Az éjjel hazamentek a katonák* c. elbeszélését.

A kötet szépirodalmi anyagát M. Priljezsajeva előszava — melyben a mai magyar novellairódalom legfontosabb jellemzőit igyekszik felvázolni —, és a szerzők rövid bemutatása, életrajzi jegyzetek egészítik ki.

A magyar olvasók nevében is örömmel nyugtázzuk a könyv megjelenését, amely nagyon jó szolgálatot tehet annak érdekében, hogy klasszikusaink mellett élő irodalmunk is egyre szélesebb körben váljék ismertté.

—v—